

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Almádi Miklós által képviselt felperesnek a dr. Molnár Lajos ügyvéd által képviselt alperes ellen rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei iránt indított perében a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 24.M.5389/2005. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Bíróság 49.Mf.636.201/2007/3. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 49.Mf.636.201/2007/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek - tizenöt nap alatt - 100.000 (egyszázezer) forint áfát is tartalmazó felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak felhívásra 611.994 (hatszáztizenegyezer-kilencszázkilencvennégy) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 24.M.5389/2005/25. számú ítéletével a felperes keresetének részben helyt adva az alperes 2005. szeptember 26-án kelt rendkívüli felmondását hatályon kívül helyezte és megállapította, hogy a felperes munkaviszonya az alperesnél 2006. január 10-én szűnt meg. Az alperest jogellenes rendkívüli felmondás jogkövetkezményeként kötelezte 545.339 forint elmaradt munkabér és kamata, 3.399.964 forint átalánytérítés, 1.274.986 forint felmentési időre járó munkabér, és 7.649.919 forint végkielégítés megfizetésére. A felperes ezt meghaladó - további két havi átlagkereset mint kárátalány megfizetésére irányuló - keresetét elutasította, az alperest 500.000 forint felperesi perköltségben, valamint 611.994 forint eljárási illetékben is marasztalta.

Az ítélet tényállása szerint felperes előbb kereskedelmi, majd 2005. április 1-jétől ágazatigazgatói munkakörben állt az alperes alkalmazásában budapesti munkavégzési helyen. Az alperes 2005. szeptember 9-én az Mt. 106. §-a alapján 2005. szeptember 15-étől kezdődően előreláthatóan 200 munkanap időtartamra U-ban történő munkavégzésre rendelte ki. A felperes az utasítást megtagadta évek óta fennálló különböző betegségeire, édesanyjával való kapcsolattartás szükségességére, korára, és nyelvtudásának hiányára hivatkozással. Az alperes ezt követően 2005. szeptember 26-án a

felperes munkaviszonyát rendkívüli felmondással megszüntette azon indokkal, hogy a felperes a kirendelés végrehajtásának megtagadásával megszegte az Mt. 103. § /1/ bekezdés és 104. § /1/ bekezdés szerinti kötelezettségét, és a munkáltatóját a kirendeléssel összefüggésben koncepciós eljárással vádolta.

A levont következtetések szerint - mivel nem volt vita, hogy a kirendelés Mt. 106. § /1/ bekezdésében meghatározott feltételei fennálltak - az Mt. 83/A. § /2/ bekezdése alapján megállapítható, hogy a felperes egészségi állapota, idős édesanyja gondozásával kapcsolatos körülmények, és az alperes kirendeléssel összefüggő rendeltetésellenes joggyakorlása megalapozza a kirendelés jogszerű visszautasítását, ezért a kirendelési utasítás megtagadására alapított rendkívüli felmondás jogellenes.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Bíróság 49.Mf.636.201/2007/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében helybenhagyta. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 611.994 forint fellebbezési eljárási illetéket, és 250.000 forint felperesi másodfokú perköltséget.

A tényállást kiegészítette azzal, hogy a felperes 2005. szeptember 14-től 2005. december 27-éig keresőképtelen volt, így a kirendelés kezdő időpontjában, 2005. szeptember 15-én munkavégzési kötelezettség nem terhelte. A kirendelést ez okból sem volt köteles teljesíteni.

A másodfokú bíróság legfőképpen a felperes orvosi ellenőrzést igénylő megbetegedéseit tekintette olyan körülménynek, amely alapot adott az igen rövid határidővel történő kirendelés megtagadására. A felperesi megbetegedés súlyosságát - az alperes által az elsőfokú eljárás során indítványozott szakértői bizonyítás nélkül is - alátámasztja az, hogy az OOSZI 2006. januárjában 67 %-os munkaképesség-csökkenését véleményezte.

Egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet alperesi rendeltetésellenes joggyakorlással kapcsolatos megállapításával is, annak hangsúlyozásával, hogy bár az alperes stratégiai fontosságú feladat elvégzése érdekében rendelte ki U-ba a felperest, ennek ellenére e feladat elvégzésére felperes helyett más munkavállalót nem küldött ki azóta sem.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú ítélet megváltoztatását, felperesi kereset elutasítását kérte. Hangsúlyozta, hogy a felperes a kirendelési utasítást bíróság előtt megtámadhatta volna, azonban annak megtagadására jogszerű lehetősége nem volt. Az alperes intézkedése jogszerűen, a felperes alperes által ismert személyi körülményeinek figyelembevételével született, így az nem járt aránytalan sérelemmel a felperesre nézve. E körben a munkáltatói intézkedés gazdasági indokoltságát és szükségességét is vizsgálni

kellett volna az eljáró bíróságoknak. Sérelmezte azonban, hogy a másodfokú ítélet e körben értékelte a felperes keresőképtelenségét, és munkaképesség-csökkenésben jelentkező egészségromlását is, holott erre a perben a felperes nem hivatkozott. Az alperesi rendeltetésselenes joggyakorlás körében levont jogkövetkeztetés iratellenes.

A másodfokú ítélet azon megállapítása jogsértő, mely szerint a fellebbezés az elsőfokú ítéletet összecszerűségében nem vitatta.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet helyes indokai alapján történő helybenhagyását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § /1/ bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárásban a Pp. 275. §-ának /1/ bekezdésére tekintettel a rendelkezésre álló periratok alapján dönt. Nincs helye a bizonyítékok újraértékelésének, azaz felülmérlegelésnek. Az ügy érdemét érintő jogszabálysértést a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen és logikátlan, iratellenes, nem megfelelően indokolt mérlegelése valósíthat meg (Pp. 206. § /1/ bekezdés, 221. § /1/ bekezdés, BH 2001/197., 2002/29.).

Az Mt. 96. § /2/ bekezdés alapján irányadó Mt. 89. § /2/ bekezdés szerint a perben az alperest terhelte a rendkívüli felmondás jogszerűségének bizonyítása. Ebből következően az alperesnek kellett bizonyítani, hogy a rendkívüli felmondásban nevesített felperesi kötelezettségszegés - a kirendelési utasítás megtagadása, alperes koncepció eljárással vádolása - megalapozza az Mt. 96. § /1/ bekezdés a./ pontjára alapított rendkívüli felmondást.

Az eljáró bíróságok a felperesi kötelezettségszegés súlyának értékelésénél helytállóan vizsgálták, hogy a munkáltatói utasítás teljesítése aránytalan sérelemmel járt-e a felperesre nézve. E körben helytállóan értékelték a felperes egészségi állapotát, és beteg édesanyja gondozásában történő közreműködését. A felperes ezen körülményekre hivatkozott a kirendelést megtagadó iratában. Amennyiben az alperes ezek fennálltát vitatta, igazolására a felperest fel kellett volna hívnia az Mt. 3. § /1/ bekezdése alapján, de legkésőbb a rendkívüli felmondás alkalmazását megelőzően az Mt. 96. § /2/ bekezdése alapján. Így alappal nem sérelmezheti, hogy ezek bizonyítására csak a peres eljárásban került sor.

A munkáltató a 2005. szeptember 27-én kiállított, és az iratokhoz általa csatolt szeptemberi bérjegyzék alapján már tudomással bírt a

felperes keresőképtelenségéről, és 5 nap betegszabadságot számfejtett részére, továbbá a felperes betegállományára a 2005. szeptember 9-ei levelében is hivatkozott. Így alaptalan a felülvizsgálati kérelem a keresőképtelenség alperesi tudomásra jutása vizsgálatát illetően.

Tévesen hivatkozott a felülvizsgálati kérelem arra is, hogy az arányosság körében a munkáltatói gazdasági érdeket a jogerős ítélet nem vizsgálta. Az ítélet 5. oldal 2. bekezdése helyesen értékelte a 24.M.5389/7. számú jegyzőkönyv 2. oldal 7. bekezdésében foglaltakat, továbbá az alperes másodfokú tárgyaláson tett nyilatkozatát.

A bizonyítékok helyes értékelésével, a mérlegelésről számot adva helyesen állapították meg az eljáró bíróságok azt, hogy az alperes rendeltetésellenesen gyakorolta jogát a kirendelési utasítás kiadásakor. A bizonyítékok értékelésére nézve alaptalanul panaszol jogszabálysértést a felülvizsgálati kérelem.

Az alperes a fellebbezésében az elsőfokú ítéletet a döntés jogalapját illetően támadta, nem tett nyilatkozatot arra nézve, hogy az intézkedés esetleges jogellenessége megállapításakor a jogkövetkezményként megítélt juttatások összszerszerűségét vitatja-e. Így a másodfokú bíróság a jogkövetkezményekre mint fellebbezéssel nem támadott elsőfokú ítéleti rendelkezésekre nézve helyesen hagyta helyben az elsőfokú ítéletet. Ezt a felülvizsgálati kérelem alaptalanul sérelmezte.

Mivel a fentiek alapján a munkáltató utasítási jogát rendeltetésellenesen gyakorolva, a munkavállalónak aránytalan sérelmet okozva adott kirendelési utasítást tagadta meg a felperes, így az Mt. 104. § /1/ bekezdésébe ütköző kötelezettségszegése nem minősül olyan súlyú kötelezettségszegésnek, amely az alperes részéről az Mt. 96. § /1/ bekezdés a./ pontjára alapított rendkívüli felmondást megalapozná, ezért a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Kötelezte az alperest a Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján a felperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére.

Az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 3. § /3/ bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárási illetéket az alperes viseli.

Budapest, 2009. április 15.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Sztojkoné dr.Hajdu Edit s.k.előadó bíró, dr.Mészárosné dr.Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

Nné

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő